

izdavač LOM / Beograd • za izdavača / oprema Flavio Rigonat
lektor Aleksandra Milosavljević • štampa Caligraph / Beograd
tiraž 500 • Beograd / 2024.

ISBN 978-86-7958-361-1

JAN VOLKER^S
TURSKO VOĆE

hronika jedne ljubavi

preveo
Flavio Rigonat

BEOGRAD / MMXXIV

naslov originala

Jan Wolkers

Turks fruit

Amsterdam, 1969

copyright © 1969 by Jan Wolkers

naslov izvornika

Jan Wolkers

Turkish Delight

translated by Greta Kilburn

redaktura prevoda (sraunio s holandskim)

Slobodan Bojović

Za Olgu Stabulas

RASTAPOPULOS: Loš sam? Nego šta sam! Ja sam najveća svinja na svetu! Jeste gadno, ali tako je!

KAREIDAS: Ne, ja sam najveća svinja na svetu. . .
A i bogatiji sam od tebe!

RASTAPOPULOS: Pa šta! Ja sam ojadio tri brata i dve sestre i zavio roditelje u crno! Šta kažeš na to?

KAREIDAS: To je ništa! Ja sam toliko najedio moju prababu da je umrla od tuge!

RASTAPOPULOS: E sad mi je dosta! Priznaj da sam gori od tebe!

KAREIDAS: Nikad! Jesi li čuo? Radije bih umro!

TURSKO VOĆE

- 011 ODA ČANKU ZA BRIJANJE
- 019 HERMESOVA KRILA
- 027 BUNDA PLAVIČASTOG PRELIVA
- 039 SOMEDAY SWEETHEART
- 049 JABUKA OSVETE
- 057 REKVIJEM ZA MRTVOG VRAPCA
- 063 AUTOMAT ZA POKLON-IZNENAĐENJE
- 073 MARKSISTIČKI BAŠTENSKI PATULJCI
- 083 PEEL ME A GRAPE
- 091 ISTRAUMIRANI MIŠ
- 101 DEVOJKA S OSINJIM STRUKOM
- 107 ANATOMSKI STAV
- 115 VEŠTIČJA CENTRALA
- 125 CEZAR I BRIŽIT BARDO
- 131 BEZBEDNE ŠIBICE
- 139 EKSERI PROKLETSTVA
- 149 NICE DOLLS I JUDINE LUTKE
- 161 FUCK ME I'M DESPERATE
- 169 ROZA TURBINATA

1. Oda čanku za brijanje

Kad me ostavila, sasvim sam potonuo. Ništa nisam radio, ništa nisam jeo. Ležao sam po ceo dan u prljavim čaršavima i na zid kod uzglavlja lepio slike na kojima je gola, pa mi se posle izvesnog vremena činilo da njene guste, maskarom namazane trepavice, podrhtavaju dok drkam. Te napućene usne kao da su se razdvajale, i bilo je kao da čujem one njene uzdahe dok svršava, neobuzdane kao u početku, pre nego što je naučila kako da uživanje zadrži za sebe i za nas, kad je čičala da je svi čuju, tako da ju je jedna stanarka upitala: „Šta ti on to radi?“ A meni je jedan stanar rekao: „Vas dvoje kao da imate čitavo leglo kučića u stanu“. Čitao sam i ponovo čitao njena pisma, i po zidu ispisivao rečenice iz njih: *Kad sam otišla od tebe, odmah sam utrčala u apoteku i ku-pila vatu da mi srce ne iskrvari. I: Sinoć je u gradu mirisalo na seno. Toliko čeznem za tobom. Dok ovo pišem, pica mi se skuplja i širi kao bebina ustašca dok sišu. Neprestano sam mučio sebe mislima o tome šta je pošlo naopako, zašto me je ostavila zbog tog bednika, nekog trgovačkog putnika, pre-terano izraslog, grbavog kurtona. Koža me na lobanji bolela od tolikog razmišljanja. Nisam to mogao da shvatim. Kako je uopšte dozvolila da je zatruje ta gadura od njene majke. Onda sam ponovo drkao gledajući njenu fotografiju na kojoj leži gola, slikana s leđa. Pridigla se da ustane, pa su joj guzovi imali taj izazovni pad. Vikao sam: poseri se, poseri se za mene, polizaću ti dupe. Ali posle dve nedelje bilo mi je dosta, pa*

sam se najzad izvukao iz kreveta. Mršav i prljav. U kuhinji sam na tiganju našao poslednji obrok koji je spremila. Dve ćufte, prekrivene mahovinom buđi. Kad sam ih bacio u šolju i povukao vodu, došlo mi je da se smejem i plačem, jer sam se setio ćufte koju je, kad je bila u internatu, poslala državnoj inspekciji kontrole kvaliteta. Istuširao sam se i grubo se izribao skeletom morskog krastavca koji je još bio omotan njenim crvenim vlasima. Onda sam obukao najbolju odeću i kritički osmotrio sebe u ogledalu. Gledao sam u svoje usukano lice okruženo suludim uvojcima, i činilo mi se da sam u tim uskim pantalonama i crnoj kožnoj jakni lep kao slika. I šapnuo sam sebi sasvim ozbiljno, jer mi to nije bilo smešno: „Sreća u nesreći“. Bio sam kao onaj Jevrejin iz vica, kojeg je prijatelj zatekao kako izlazi iz bordela, dan posle pogreba svoje žene, i koji je tad rekao: „Od tuge ne znam više šta radim“. Jebao sam jednu devojkicu za drugom. Dovlačio sam ih u svoju pećinu, kidao im odeću s tela i jebao ih do besvesti. Posle kratkog pića izbacivao sam ih iz stana. Ponekad i po tri dnevno. Velike sise, oklembešene kao vreće pune brašna, s gumenim vrhovima za sisanje. Male, smežurane sise, suviše jadne za milovanje. U tom slučaju bolje da ne skidaju džemper. Žbunovi stidnih dlaka, oštih kao morska trava, mekih kao krzno. Suve pičke, s bradavicama u sebi. Neprijatno za dodir, ali prijatno za kurac. Pičke koje nisam mogao da vidim zbog ruke preko njih. Meke i sočne pičke kao puding. Snažne devojkice s roterdamskim naglaskom i guzovima nalik na velike koture sira, vrlo agresivne, koje ti kurac drže kao ručku bušilice. Čim ih pojebeš, krenu da peru sudove, čiste pod i ribaju klozetsku šolju. Devojkice koje urone slinavi nos u runo na tvojim grudima i plaču jer ih je otac silovao u petnaestoj.

Indonežanka koja je glumila devicu i tupavo viknula tim svojim glasom: „Šta mi to radiš?“ „Širim ti noge da strpam kurac u tebe i jebem te sve dok ne ne budem više osećao tvoj slatki dah. Daj mi te lepljive usne. Isplazi jezik da ga pojedem.“ Odrvatna glavobolja s kojom sam se probudio kada je još jedan tampon ćušnut ispod uzglavlja madraca. Crveno-smeđa krv kao sirup od jabuka. Picajzle nalik na sivu perut, koje su mi prenosile uz najlepše želje dalekih prijatelja. A ja sam sve te kratkotrajne susrete beležio u dnevnik. Često uz za-lepljen uvojak kose, a katkad i uz stidne dlačice, ako bih uspeo da nagovorim cure. Tu je pisalo kako sam ih pokupio, a ponekad kako su one pokupila mene. I šta su rekle, i šta sam ja rekao. Jer ništa toliko ne privlači ženu kao muškarac koji pati zbog izgubljene ljubavi. Ali posle nekoliko meseci već mi se bljuvalo od toga. Sredio sam se malo i iznajmio gornju sobu. Uselile su se dve američke studentkinje koje nisam ni pipnuo. Studirale su istoriju umetnosti, i na zid su lepile razne izreke, između Memlingovog Jagnjeta Božjeg i obaveznog autoportreta onog ludaka iz Arla s glavom u zavojima. THERE'S NOTHING SADDER THAN ASSOCIATIONS HELD TOGETHER BY NOTHING BUT THE GLUE OF POSTAGE STAMPS¹. I: ONE WHO PUTS SALT IN THE SUGAR BOWL IS A MISANTHROPE². Svakog petka, iako nisu bile katolkinje, donosile su ljigave novine pune bednih ribica s pijace. Solile su ih u sudoperi koja je smrdela na trulu salatu i već je bila klizava od mojih ispljuvaka i pišanja u nju. Bile su previše glupe da bi shvatile kako to treba

¹ „Ništa nije tužnije od veza koje se drže samo na lepku poštanskih maraka“ (iz Štajnbekovog romana *Istočno od raja*).

² „Onaj ko stavlja so u posudu za šećer je mizantrop.“ (eng.). *Prev.*

da rade na tanjiru. Zato im ništa nisam rekao ni kad su moj hvale vredni čanak za brijanje stavile na peć, i samo sam gledao kako se skoreli sapun s crnim dlačicama topi i nestaje u povrću. Ionako ništa ne bi vredelo. U Americi, rekle su, sve ima ukus sapuna. Možda su zato bar četiri puta dnevno odlazile pod tuš koji se nalazio iznad klozeta, pa sam ih čuo kako se cerekaju i pišaju dok sam na šolji čitao novine. Sve to poskakivanje preko odvodne cevi u podu učinilo je da voda procuri na spojevima. Zidovi su postali vlažni, a posle nekoliko meseci prebrojao sam sedam različitih vrsta buđi. Onda su iz plafona i zidova počeli da rastu klobuci, kao da je njihova vaginalna flora metastazirala kroz pod u vidu čudovišnih koralala. Ništa im nisam rekao, jer sam i ja ponekad koristio tuš. Svakog drugog dana, kako smo se dogovorili. U gaćama sam ulazio u njihovu sobu. Sedele bi na kauču, i ne bi vadile svoje prćaste američke nosiće iz knjiga. Naglas su spelovale holandski. Od katakombi do El Greka. Skidao bih gaće i majicu i ostavljao ih na podu, uz pomisao da će na brzinu pokušati da mi virnu u šupak pre nego što moje dlakavo telo nestane u kupatilu. I da će zatim hitro nastaviti da čitaju jedna drugoj o Đotu i Čimabueu, ili nekim drugim prastarim kurtonima. Kad sam bio raspoložen, isturio bih glavu kroz vrata i povikao: „Rembrant je najveći fušer sedamnaestog veka“. Samo bi se ukočile, ne usuđujući se da pogledaju u mom pravcu, jer nisu znale šta sam isturio kroz vrata. Onda bih najglasnije moguće zapevao „The Stars And Stripes Forever“³ i pustio tuš. Pod toplom vodom držao sam ukrućeni kurac i zamišljao kako ulazim u njihovu sobu, ležem iz-

³ „Zvezde i pruge zauvek“ (američka himna). Prev.

među njih, a one mi ga hladnokrvno i žustro drkaju svojim grabljivim dolarskim ručicama. Onda mi razmazuju spermu po stomaku i na njega lepe poštanske marke koje su na pari skinule s pisama iz Amerike (od Grejs Anderson, poznatije kao Mis Lonliharts, ili od Bejb Šerman), sa slikama Kipa slobode iznad kojeg u luku piše IN GOD WE TRUST⁴, a ispod njega LIBERTY⁵. Ili markice sa slikama jednog od njihovih slavni maloumnih degenerika, bezubog trola u svetlozelenom ili svetloljubičastom, što je odigrao glavnu ulogu u njihovoj znamenitoj prošlosti koja se svodila na istrebljivanje Indijanaca, bizona, crnaca i svoje braće. Ali to se nikad nije desilo. Samo su prvi put komentarisale to što go ulazim pod tuš i izlazim iz njega, ali nisam ih udostojio odgovora. Sišao sam u prizemlje, stavio kurac na ivicu stola, podmetnuo papir, obišao olovkom oko njega, iznad toga napisao MY PENIS i gurnuo papir pod njihova vrata. Nikada ga nisam video na zidu među njihovim reprodukcijama i izrekama, ali ni u kanti za smeće. Zato pretpostavljam da ga jedna od njih i dalje nosi kao dragoceni suvenir u svojim prljavim gaćicama. A onda su mi poslale jednog američkog klinca kojeg su upoznale u gradu. Bucmast dečko, kratko podšišan, nalik na plišanog medu, ali vrlo svetlih, zlih očiju. Došao je kao poslanik Crkve Isusa Hrista Svetaca Poslednjih Dana. Verovatno su mu pokazale moj crtež, pa je hteo da mi vrati erekciju u obično stanje, pod motom: Moj Spasitelj Visi na Krstu. U svakom slučaju pokazao mi je kolor fotografiju idiotske zgrade pored kupole hrama nalik na raspuklo kuvano jaje. Hrama Svetaca poslednjih dana u Solt Lejk Sitiju, Juta. Kad je hteo

⁴ Verujemo u Boga. ⁵ Sloboda (eng.). *Prev.*

da mi propoveda o Knjizi mormona, rekao sam mu da Amerikanci nemaju veru. Jedino što oni obožavaju je čvrsti dolar. Da on dobro zna kao i ja da je mormon skraćenica od More Money⁶. Zavrteo je glavom i ostao smiren. Na kraju krajeva, ne možeš odmah da kreneš s bacanjem napalma. Ali kad je iz džepa izvadio tri figurice, stavio ih na sto kao pione u šahu i objasnio da su to sveti apostoli Piter, Džon i Džejms, nisam odoleo da ne otvorim šlic, izvadim kitu i kažem: „And this is the holy Habakkuk“⁷. Otišao je vrteći glavom, pomalo tužan što mu je propala dobra prilika. Pre nego što se okrenuo, hitro je s mog stola pokupio ona tri apostola i kao sitninu ih strpao u džep. Nikada ga više nisam video. Ali sam zato viđao druge njihove drugare. Bledunjave američke studente koji se smucaju okolo s premalo para za život, a previše da bi umrli od gladi. Preostajalo im je samo lutanje po ničijoj zemlji devojačkih soba, a džepovi njihovih ofucanih vojničkih jakni bili su puni kokica, žvakaćih guma i ražanog hleba. Od Stavangera⁸ do Napulja. Jednog jutra, kad sam se popeo gore da se istuširam, izbrojao sam ih petnaest. Ležali su raštrkani na podu, neko umotan u sivo konjsko ćebe, neko u indijanski pončo, i spavali, ili žvakali bajati hleb s džemom od jagoda. Prolazio sam pored njih kao kroz koloniju foka. Pazio sam da im ne stanem na rep ili peraja. Kad bi neko od njih imao gitaru, čitavo bi popodne pevali folk. Američke bljuvotine tipa „Ej seljo, ej“, ili „Tamo beše žena pletilja“. Ponekad tako glasno da su stanari zvali da stišam radio. Kad god sam pitao devojke ima li tu neki dečko s kojim bi mogle

⁶ Još novca. ⁷ „A ovo je sveti Habakuk“ (prorok iz Biblije).

⁸ Grad na jugu Norveške. *Prev.*

da počnu nešto, u nadi da će se tada ostali povući, samo bi me prekorno pogledale. Uvek bi se pokazalo da je jedan too hot to handle⁹, a drugi is chewing his gum too loudly¹⁰. Nikad nisu postigli ništa više od spavanja na tvrdom podu, žvakanja i tuširanja. A stalaktiti na plafonu mog klozeta zabrinjavajuće su rasli, jer su se hranili bakterijama, mašću iz ušiju i krastama iz svih pedeset američkih država. A kad su povrh svega usvojile desetak papiga koje su pustile da slobodno lete po sobi tako da su mi se govna s perjem lepila za prste na nogama kad sam izlazio ispod tuša i ćopao od bola koji su mi nanosile oštre semenke za papige rasute po podu, pukao mi je film. Izbacio sam usamljene lualice ujka Sema, otvorio prozore i praherom za tepih, kao reketom za badminton, proterao papige na ulicu. Dok su prebledele, uplakane cure pokušavale svojim kaftanima da ulove papige u žbunju ispred kuće, doviknuo sam im da se nose tamo odakle su došle sa svojim kokicama i batatom. Da im otkazujem stan pre nego što mi te jebene ptice isključaju sva četiri zida do cigle. Istog popodneva napravile su gužvu na ulici kad su tovarile stvari na bicikl s prikolicom, i zatim otišle sa svojih desetak dečkića. Svaki je nosio poneku papigu u mrežici koje su pokupovali u lokalnoj radnji s priborom za akvarijume. Čak su došle da se rukuju sa mnom. Prilično jadno, u suštini; razumljivije bi bilo da su me prebacujući upitale da li je to hvala za Maršalov plan. Ili da su mi u glavu bacile izreku koju su između ostalih prikačile na zid: ONE WHO PUTS SALT IN THE SUGAR BOWL IS A MISANTHROPE.

⁹ Suviše neobuzdan. ¹⁰ Preglasno žvaće žvaku (eng.). Prev.

2. Hermesova krila

Znao sam da je donja strana njegove omiljene fotelje minijski planinski venac skorelih slinaca. Vadio ih je malim prstom iz nosa, pravio kuglice koje je nazivao „mice“, i pažljivo ih lepio na dno fotelje. To je bila jedna od prvih stvari koju mi je ispričala o ocu, jer ga je mnogo volela. I da je njenoj majci došlo da propadne u zemlju kad je to otkrila kućna pomoćnica, koja je u prvi mah pomislila da je to lepak za drvo ili smola, i pokušala noktima da ih skine. Ali jedva je i kuhinjskim nožem odvojila nekoliko ljuspica. Na kraju su odustali od uklanjanja tih žučkasto-zelenih reljefa, jer će on ionako dodati nova brda i planine. Nije bilo moguće odviknuti ga od toga. Koliko god dobroćudne naravi, ponašao se kao tvrdoglavo dete kad je reč o njegovim micama. Za vreme ručka uvek bi presavio salatu pre nego što je stavi u usta „da se biljne vaši ne razbeže“. A kad bi na radiju zasvirao Radecki marš, zapevao bi izgovarajući samo dve reči: sise guza, sise guza, sise guza, guza guza, sise guza, sise guza, sise guza, guza guza. Baš u tom taktu. I, naravno, samo ako mu žena nije u sobi. Ali najviše je voleo hor „Mladih zviždača“ i solistu Pitera de Bordera. Kad je Olga bila mala, jednom je za ručkom povratila na sto i briznula u plač. Majka je besno izašla iz sobe, ali je otac uzeo jednog od njenih medvedića, držao ga iznad povračke i govorio: „Meda mora bljuckati. Meda mora bljuckati.“ Radio je to sve dok nije počela da se smeje. Voleo sam tog čoveka, njegovo crveno pegavo lice i gojazno

telo stisnuto u fotelji kad god bismo došli u posetu. Njegove debele ruke uvek su počivale na naslonima, osim kad pravi mice. Nikad nije prestajao da ponavlja da su Amerikanci narod bez civilizacije, i uvek mi je govorio: „Znaš li onaj vic o dva tipa koji su otišli u Pariz? E pa nisu otišli.“ I svaki put se tresao od smeha u toj uskoj foteljici. Ili: „Ko kraljici liže dupe?“ A kad bismo ga upitno pogledali, kao da to čujemo prvi put, rekao bi: „Svako ko na pismo lepi marku“. I onda se dugo smejaio, podrhtavajući kao pihtije za vreme bombardovanja. Bio je predebeo. Već je godinama bio na dijeti o kojoj je govorio: „Dijeta je preukusna“. Kad bismo spavali kod njenih, njena majka se sva topila od nežnosti i brige za njega. Dala bi mu samo jedan krompirić s malo sosa sa dna tiganja. Zbog njegove bolesne jetre. Jer je iz nedelje u nedelju postajao sve žučii. Ali kad smo Olga i ja jednom malo ranije ustali od stola da odemo u bioskop, a ja se vratio u sobu po cigarete, video sam kako mu puni tanjir krompirima i obilno ih preliiva sosom od šnicli. Kad me ugledala, u njenom pogledu bila je mržnja i krivica. Ulovio sam je u strpljivom ubistvu s predumišljajem. Ali nisam to rekao Olgi. Zabrinula bi se, a ništa ne bi mogla da učini. Tu ženu niko nije mogao da spreči da mu daje masnu hranu. Mrzeo sam je. Ne samo zato, nego i zato što me uvek majčinski grlila jer sam dečko njene ćerke, pa bih svaki put osetio da su joj odstranili dojk u kojoj se razvio rak. Kruta tkanina praznog brushaltera. Htela je da pokaže kako je i dalje u igri, jer bi se na paketu higijenskih uložaka u kupatilu često pojavio upotrebljen krvavi uložak umotan u novinski papir. I uvek je ulazila u našu spavaću sobu. Donosila nam je doručak. Neko sranje od rovitih jaja sa tostom. A onda je dugo i nekako dvosmisleno